

БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТ, ЯГОНА МАҚСАД, ЮКСАК САЛОҲИЯТ

ҚР ПРЕЗИДЕНТИ "АБУ-ДАБИ БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТ ҲАФТАЛИГИ" САММИТИДА НУТҚ СЎЗЛАДИ

ҚР Президенти Қасим-Жумарт Тўқаев Бирлашган Араб Амирликларига амалий ташири доирасида "Абу-Дабӣ Барқарор тараққиёт ҳафталиги" саммитида иштирок этди. Жаҳон етакчилари ва экспертлари барқарор тараққиётнинг дунёвий муаммоларини муҳокама қилиш учун йиғилишди.

Саммитда дастлаб ҚР Президенти сўзга чиқди. Қасим-Жумарт Тўқаев бугунги кунда дунё иқлим ўзгариши, курғоқчилик, биохилма-хилликни йўқ қилиш, сув танқислиги ва озиқ-овқат хавфсизлиги каби долзарб муаммоларга дуч келаётганини таъкидлади. Бу ҳолат геосиёсий таранглик ва таъминот занжирининг узилиши туфайли янада оғирлашди.

Президент Қозоғистон бу муаммоларни урта асосий йўналиш, хусусан, рақамлаштириш ва сунъий заковат, йирик инфратузилмавий лойиҳалар ва атом энергетикасига асосланган стратегия орқали ҳал этиш ниятида эканини маълум қилди.

– Дунё бўйлаб иссиқхона газлари чиқиндиларининг 75 фоизи энергия тизимлари ҳиссасига тўғри келади. Натижада биологик хилма-хилликнинг 10 фоизи йўқолади. Шу нуқтаи назардан қараганда, Masdar, Total, Eni каби халқаро ҳамкорларнинг Қозоғистонда умумий қуввати 43 ГВт бўлган яшил энергия лойиҳаларини амалга ошириш мажбуриятини олишининг аҳамияти улкан. Мамлакатимизда дастлабки атом электр станциясининг қурилиши маҳаллий энергетика соҳасини барқарор ривожлантириш йўлидаги муҳим қадам бўлади. Бу ташаббус умум-халқ референдумида қўллаб-қувватланди. Аини пайтда Қозоғистон жаҳон бозорига энг муҳим хомашё турларини етказиб беришга интиломда. Бу материаллар ҳавога чиқариладиган углерод миқдорини камайтириш борасида дунёвий мақсадни амалга ошириш учун жуда зарур, – деди Қасим-Жумарт Тўқаев.

Шундан сўнг Президент транспорт инфратузилмасининг аҳамиятига тўхталди.

– Евроосиё қитъасида етакчи транзит марказига айланган мамлакатимиз учун барқарор тараққиётнинг яна бир муҳим шarti – транспорт-транзит соҳасидир. Биз транспорт инфратузилмасига, хусусан, автомобиль ва темир йўллар, аэропортлар ва денгиз портлари қурилишига сармоя жалб этишни бошладик. Алоқа имкониятлари доирасини янада кенгайтириш мақсадида Қозоғистон Транскаспий халқаро транспорт йўналиши ва Шимол-Жануб транспорт йўлагини ривожлантириш, шунингдек, "Бир белбоғ – бир йўл" ташаббусида муҳим ўрин эгаллайди. Бизнинг мақсадимиз нафақат минтақалараро алоқаларни мустақамлаш, балки барқарор иқтисодий тараққиётни таъминловчи барқарор таъминот занжирини шакллантиришдир, – деди Давлат раҳбари.

Қасим-Жумарт Тўқаевнинг фикрича, дунёвий исиш Марказий Осиё учун асосий муаммолардан биридир.

– Иссиқлик жараёнининг тезлашиши экотизимлар, аҳоли турмуши ва озиқ-овқат хавфсизлигига таҳдид солмоқда. Шунинг учун иқлимга мослашиш стратегияси зарур. Шунингдек, минтақамиз трансчегаравий дарёларга ҳам боғлиқ. Шу боис биз эрта оғоҳлантириш тизимини йўлга қўйишимиз, сув ва ердан фойдаланишни яхшилашимиз керак. Шу билан бирга, сувни тежовчи технологияларга сармоя жалб этиш, ирригация тизимларини замонавийлаштириш зарур. Сув захираларини самарали бошқариш юзасидан келишувларга эришиш ва сунъий заковат, сунъий йўлдош мониторинги ва бошқа рақамли воситалардан фойдаланиш яхши самара беради, – деди Қозоғистон Президенти.

Давлат раҳбари озиқ-овқат хавфсизлигига алоҳида тўхталиб, уни кун тартибидеги долзарб масалалардан бири сифатида қайд этди.

– Жаҳон бозорини озиқ-овқат маҳсулотлари ва ўғитлар билан барқарор таъминлаш учун инновацион ёндашувлар зарур. Қозоғистон халқаро бозорга кўп миқдорда галла ва ун экспорт қилувчи давлат сифатида барқарор қишлоқ хўжалиги усуллари ва технологияларини янада такомиллаштириш ниятида, – деди Президент.

Қасим-Жумарт Тўқаевнинг фикрича, бу муаммолар билан курашиш учун дунёга янги тараққиёт дастури керак. У адолат ва барқарорлик тамойилларига асосланиши даркор. Дунёвий муаммоларни урта муҳим омилга асосланган ягона тизим орқали ҳал қилиш мумкин.

– Биринчи, "яшил" молиялаштириш. Унинг ҳажми сезиларли даражада оширилиши керак. Иккинчидан, технологиялар замонавийлашуви, техник таъминот ва илмий тадқиқотлар соҳасида халқаро ҳамкорлик кўламини кенгайтириш. Қуёш энергияси, "ақлли" қишлоқ хўжалиги, углерод филтрлари ва сунъий заковатга асосланган иқлим технологиялари турли инновацион ечимларни таклиф этади. Учинчидан, иқлим ўзгаришига қарши кураш, иқтисодий тараққиёт ва сунъий заковат устуворликларининг уйғунлиги. 2030 йилга бориб, жаҳон ички ялпи маҳсулотининг 16 фоиздан ортиги ушбу уч йўналиш ҳисобига таъминланиши мумкин. Бундан келиб чиқадиган хулоса шуки, давлатлар барқарор тараққиёт соҳасида турли мақсадларга нисбатан энг мослашувчан ва мустақил ёндашувни қўлагани маъқул, – деди Давлат раҳбари.

Президент нутқи якунида мазкур саммит келгуси ўн йилликлар учун барқарор тараққиёт соҳасидаги устувор йўналишларни белгилаш ва ҳаракатларни мувофиқлаштиришда муҳим майдонга айланишини таъкидлади.

Саммитда Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев, Руанда Президенти Поль Кагаме, Финляндия Бош вазири Петтери Орпо, Малайзия Бош вазири Анвар Иброҳим, Табиатни муҳофаза қилиш халқаро иттифоқи президенти Разан Ал Муборак ва бошқалар сўзга чиқди.

Akorda.kz. маълумотлари асосида.

ХАЛҚАРО ҲАМКОРЛИК ТАШАББУСЛАРИ ҲАФТАЛИГИ

Президент Қасим-Жумарт Тўқаев "Абу-Дабӣ барқарор тараққиёт ҳафталиги" халқаро саммитининг очилиш маросимида ҳамда барқарор ривожланиш соҳасида Шайх Зоид номидаги мукофотни топшириш маросимида иштирок этди.

Тадбирда амирликлар Президенти Шайх Муҳаммад ал Наҳаён, Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев, Озарбайжон Президенти Илҳом Алиев, Малайзия Бош вазири Анвар Иброҳим, Нигерия Президенти Бола Тинубу, Руанда Президенти Пол Кагаме, Сейшел ороллари Пре-

зиденти Уовел Рамкалаван, Уганда Президенти Йовери Мусевени ҳамда бошқа хорижий давлат ва ҳукуматлар раҳбарлари ҳам қатнашди.

Абу-Дабӣ барқарор тараққиёт ҳафталиги – бу 2008 йилда БАА ҳукумати ва Masdar компанияси томонидан барқарор тараққиёт

соҳасидаги дунёвий муаммоларни ҳал этиш учун ташкил этилган халқаро майдондир.

Анжуманнинг мақсади – жаҳонда барқарор тараққиётни жадаллаштириш, иқтисодий, ижтимоий ва экологик тараққиётга кўмаклашиш, озиқ-овқат ва сув хавфсизлигини таъминлаш, энергия тежамкорлиги ва карбонсизлантиришни илгари суришдан иборат.

Бу галги саммит кун тартибига "яшил" иқтисодиёт соҳасида барқарор тараққиётни таъминлаш, инновациялар ва янги техноло-

гияларни жорий этиш, энергетика ва озиқ-овқат хавфсизлиги бўйича минтақавий ҳамкорликни мустақамлаш масалалари киритилди.

Тадбир доирасида амирликлар асосчиси – марҳум Шайх Зоид ал Наҳаён номи билан аталувчи барқарор тараққиёт соҳасидаги ютуқлар учун мукофот билан тақдирлаш маросими ҳам ўтказилди.

Akorda.kz. маълумотлари асосида.

70 МИНГ ГЕКТАРДАН ЗИЁД ЕР ДАВЛАТГА ҚАЙТАРИЛДИ

Вилоятимизда фойдаланилмаётган 70 минг гектардан зиёд қишлоқ хўжалиги ерлари давлатга қайтарилди. Вилоятда умумий яйловларни давлатга қайтариш бўйича фаол ишлар олиб борилмоқда. Вилоят ҳокимлигида ўтган йиғилишда бу борадаги масалалар муҳокама қилинди. Минтақа раҳбари Нуралхан Кўшеров яйловларни давлат тасарруфига қайтариш тадбирларини қучайтириш юзасидан топшириқ берди.

Аҳолини яйловлар билан таъминлаш масаласи ҚР Президентининг яйловларни қишлоқ аҳолисига қайтариш тўғрисидаги фармойиши доирасида амалга оширилмоқда. Яйловларнинг тақчиллиги муаммосини ҳал этиш асосий вазифадир.

– Президентимизнинг яйловларни аҳолига қайтариш тўғрисидаги фармойиши доирасида аҳолини ўтлоқлар билан таъминлаш борасида кенг қамровли ишлар

олиб борилмоқда. Туман ва шаҳарлар ҳокимлари мутасадди бошқармалар билан биргаликда бу борадаги ишларни янада қучайтириши зарур. Бошқа мақсадларда фойдаланилаётган ерларни қайтариш тизимли равишда амалга оширилиши зарур. Фазовий мониторинг натижаларини ўрганиб, таҳлил қилиш керак. Аҳоли ўртасида мониторинг, илмий-тадқиқот ва тушунтириш ишлари тўхтамаслиги керак, – деди Нуралхан Кўшеров.

Йиғилишда вилоят ер муносабатлари бошқармаси бошлиги Ерғали Тилегеннинг ҳисоботи тингланди. Унга кўра, вилоятнинг умумий ер жамғармаси 11

миллион 610,3 минг гектарни ташкил этади. Фойдаланилмаётган қишлоқ хўжалиги ерларини ва ноқонуний фойдаланилаётган ер участкаларини давлатга қайтариш учун вилоят ҳокимининг фармойиши билан идораларо ишчи гуруҳ таркиби тасдиқланди. Аини пайтда 70,9 минг гектар ер қайтарилди.

2023 йил бошида вилоятда яйловлар танқислиги 2122,2 минг гектарни ташкил қилди. Амалга оширилган тадбирлар туфайли яйловлар танқислиги 2024 йилда 608 минг гектарга қисқарди.

Вилоят ҳокимининг маъбуот хизмати.

Балли, Анастасия!

Қозоғистон терма жамоаси аъзоси Анастасия Городко Италиянинг Турин шаҳрида ўтаётган қишки Универсиадада фристайл моголдан олтин медални қўлга киритди.

Биринчи ўринни эгаллаб, финалга чиққан А. Городко энг юқори балл (79,79) билан шохсупага кўтарилди. Япониялик Харука Накао 76,29 балл билан кумуш медални қўлга киритди. Кучли

учликка германиялик Ханна Вессе (75,04 балл) якун ясади. Аяулим Амренова 70,52 балл билан бешинчи ўринни эгаллади.

Универсиадада галаба қозонган А. Городко Қозо-

ғистон терма жамоаси аъзоси Анастасия Городко олтин медал билан бойитди.

Olympic.kz. маълумотлари асосида.

